

SÄÄDÖSHANKEPÄÄTÖS

Hankkeen nimi	Hallituksen esitys muiden kuin henkilötietojen vapaata liikkuvuutta Euroopan unionissa koskevaksi lainsäädännöksi
Hankkeen numero	LVM071:00/2018 LVM/1731/03/2018
Vastuuyksikkö	Tieto-osasto, tietoliiketoimintayksikkö
Vastuullinen yksikön päällikkö	Timo Kievari; Maria Rautavirta 1.1.2019 lukien
Vastuuvirkamies	Tuomas Kaivola
Tukivirkamies	Taru Rastas (TIO); yhteyshenkilöt Lankinen (VEO) ja Takala (KOO)
Säädöksen tekninen valmistelija	Merja Roikola
Hankkeen tausta	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/ muiden kuin henkilötietojen vapaan liikkuvuuden kehyksestä Euroopan unionissa tulee voimaan marras-joulukuussa 2018. Asetukseen sisältyy jäsenvaltioille aktiivisia toimintavelvoitteita, jotka on toteutettava kansallisella tasolla 24 kuukauden kuluessa asetuksen soveltamisajan alettua. Asetuksessa jäsenvaltioille asetetaan kumoamisvelvollisuus, notifiointivelvollisuus, avustamisvelvollisuus ja tiedotusvelvollisuus.</p> <p>Asetuksen tavoitteena on poistaa tiedon vapaan liikkuvuuden esteet Euroopan unionissa, jotta tiedon hyödyntämistä voidaan tehostaa ja sisämarkkinoiden toimintaa ja läpinäkyvyyttä parantaa. Asetus velvoittaa jäsenvaltiot varmistamaan 24 kuukauden kuluessa asetuksen soveltamisajan alettua, ettei perusteettomia sijaintirajoituksia ole (<i>kumoamisvelvollisuus</i>) ja että perustellut sijaintirajoitukset on notifioitu (<i>notifiointivelvollisuus</i>). Kansallisten velvoitteiden täyttämisen yhteydessä tulee arvioitavaksi edellyttääkö asetus lainsäädäntömuutoksia kansallisiin sijaintirajoituksia sisältäviin lakeihin. Asetuksen soveltamisajan alettua jäsenvaltiot velvoitetaan myös notifioimaan komissiolle kaikki uudet säädösehdotukset, joissa asetetaan uusia sijaintirajoituksia.</p> <p>Asetuksella pyritään lisäksi helpottamaan ammattikäyttäjien mahdollisuutta siirtää tietoansa yhden palveluntarjoajan järjestelmästä toiseen sekä lisäämään varmuutta tiedon saatavuudesta viranomaistoimintaa varten tilanteissa, joissa dataa säilytetään toisen jäsenvaltion alueella (<i>avustamisvelvollisuus</i>). Tätä varten jäsenvaltiot velvoitetaan perustamaan keskitetty yhteyspiste EU-tason yhteistyön varmistamiseksi. Tämä edellyttää Suomelta uuden viranomaistehtävän säätämistä sekä toimivallasta sopimista Ahvenanmaan kanssa.</p> <p>Lisäksi jäsenvaltioiden on saatettava yhden yhteyspisteen kautta saataville lista kaikista tiedon sijaintivaatimuksista (<i>tiedotusvelvollisuus</i>). Jäsenvaltioiden tulee ilmoittaa tämä tietopiste komissiolle, joka kokoaa niistä yhden listan sivuillensa. Tätä tehtävää hoitaa myös edellä mainittu yhteyspiste.</p>

<p>Hankkeen tavoite ja vaikutukset</p>	<p>Hanke on kaksiosainen: ensinnäkin on hallituksen esityksen laatiminen ja toiseksi työryhmätyöskentely.</p> <p>Ensinnäkin laaditaan suppea hallituksen esitys, jossa Liikenne- ja viestintävirastolle asetetaan asetuksenmukaiset tieto- ja yhteyspisteen tehtävät.</p> <p>Hallituksen esityksen yhteydessä selvitetään tarve laatia Ahvenanmaan itsehallintolain edellyttämä sopimisasetus. Siinä säädettäisiin, että Suomessa on vain yksi keskitetty yhteyspiste, jolloin mantereen viranomaiset toimisivat myös maakunnan puolesta.</p> <p>Toiseksi asetus edellyttää jäsenvaltioilta lainsäädännössä olevien sähköisen tiedon sijaintirajoitusten selvittämistä ja niiden asetuksenmukaisuuden arvioimista. Alustava kartoitus sijaintirajoituksista on tehty jo asetuksen valmistelun aikana. Tämä arviointityö täydennetään nyt kattavaksi selvitykseksi. Tätä varten kootaan työryhmä, joka tukee asetuksen kansallista täytäntöönpanotyötä.</p> <p>Työryhmällä on kolme tehtävää:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selvittää eri hallinnonaloilla voimassa olevia sijaintirajoituksia. Työ painottuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. 2. Selvittää sijaintirajoitusten poistamisesta tai pysyttämisestä aiheutuvia vaikutuksia. 3. Eritellä niitä kriteereitä, joiden perusteella mahdollisten rajoitusten asianmukaisuus arvioidaan. <p>Selvityksen pohjalta voidaan valmistella hallituksen esitys, jolla kumotaan selvitystyössä mahdollisesti löydetty perusteettomat sijaintirajoitukset. Tästä keskustellaan työryhmässä ja tehdään oma säädöshankkeensa. Kukin ministeriö on vastuussa oman hallinnonalansa lainsäädännöstä, joten ne voivat päättää, että ne arvioivat omat lainsäädäntönsä oman, jonkin toisen hankkeen yhteydessä.</p>	
<p>Hankkeeseen liittyvä TEAS – toiminta</p>	<p>Hankkeeseen ei liity TEAS-toimintaa.</p>	
<p>Arvioitu aikataulu</p> <p>Aikataulu on tehty sillä oletuksella, että asetuksen julkaisu EU:n virallisessa lehdessä noudattaa normaalia aikataulua.</p>	<p><i>Toimenpide</i></p> <p>Hanke alkaa</p> <p>Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista</p> <p>Johtopäätökset esivalmistelusta</p> <p>Työryhmän nimeämispyyntöön lähettäminen</p> <p>Työryhmän asettaminen</p> <p>Työryhmän toimikausi</p> <p>Kuulemistilaisuus</p> <p>Dispositio HE:sta</p> <p>Luonnos yleisperusteluista</p> <p>Pykäläluonnokset</p> <p>Luonnos yksityiskohtaisista perusteluista</p>	<p><i>Arvio aikataulusta</i></p> <p>1.11.2018</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>19.11.2018</p> <p>10.12.2018</p> <p>1.1.2019 - 30.6.2019</p> <p>-</p> <p>7.11.2018</p> <p>7.11.2018</p> <p>7.11.2018</p> <p>7.11.2018</p>

	Käännös	7.11. - 10.12.2018
	HE luonnos lausuntokierroksella	19. - 10.12.2018
	Lausuntotiivistelmä	10.12.2018
	Osaston johtoryhmän puolto	14.12.2018
	Ministerin hyväksyntä	20.12.2018
	Ministerityöryhmä	-
	Käännös	10.–20.12.2018
	Laintarkastus	10–13.12.2018
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	14.12.2018
	Rahakuntakäsittely	-
	Valtioneuvostokäsittely	tammikuu 2019
	Eduskuntakäsittely alkaa	tammikuu 2019
	TP vahvistaa lain	maaliskuu 2019
	Lain voimaantulo	mahdollisimman pian, viimeistään 1.7.2019
Hankkeen suhde <ul style="list-style-type: none"> • hallitusohjelmaan • muihin hankkeisiin 	<p>Pääministeri Juha Sipilän hallituksen kärkihankkeena Suomeen rakennetaan digitaalisen liiketoiminnan kasvu ympäristö. Yhtenä kärkihankkeen keskeisenä toimenpiteenä on digitaalisen liiketoiminnan kasvu ympäristö luominen. Tähän liittyen valtioneuvosto teki 19.5.2016 periaatepäätöksen massadatan hyödyntämisestä liiketoiminnassa. Sen yhtenä toimenpiteenä on, että vaikutetaan aktiivisesti Euroopan Unionin digitaalisten sisämarkkinoiden datan vapaa liikkuvuus- aloitteeseen. Tämän lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö on julkaissut luottamusta internetiin sekä digitaalisiin toimintatapoihin lisäävän kansallinen tietoturvastrategian. Tietoturvastrategian yhtenä tavoitteena on, että Suomessa on digitaalisen liiketoiminnan kannalta kilpailukykyinen ja edistyksellinen lainsäädäntö.</p> <p>Kansallisten toimenpiteiden myötä arvioidaan lainsäädännössä olevien sijaintirajoitusten tarpeellisuutta ja perusteltavuutta sekä kumotaan perusteettomia sijaintirajoituksia sisältävää sääntelyä. Toimenpiteet koskevat kaikkia hallinnonaloja.</p>	
Sääntelytarpeen perustelut ja miten edistää norminperkuuta	Kansallisten toimenpiteiden myötä arvioidaan lainsäädännössä olevien sijaintirajoitusten tarpeellisuutta ja perusteltavuutta sekä kumotaan perusteettomia sijaintirajoituksia sisältävää sääntelyä. Toimenpiteet koskevat kaikkia hallinnonaloja.	
Viestintä ja vuorovaikutus	Hankkeen etenemisestä tiedottaminen ja viestinnän suunnittelu tehdään yhteistyössä ministeriön viestinnän kanssa.	
Asianosaisten kuuleminen	Hanke valmistellaan avoimesti ja vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Valmistelun tueksi perustetaan eri ministeriöiden edustajista koostuva työryhmä. Eri osapuolia edustavien tahojen kuuleminen tapahtuu laaja-alaisesti.	
Raportointi	Yksikön päällikkö Timo Kievari raportoi säännöllisesti hankkeen etenemisestä osaston johtoryhmässä. Osastopäällikkö Laura Vilkkonen raportoi hankkeen etenemisestä virkamiesjohtoryhmässä.	
Huomautuksia	<p>Suppea esitys: lisätään yksi momentti.</p> <p>Vaalivuoden takia eduskunta aloittaa istunnot jo 8.1.2019. Eduskuntaan oltu yhteydessä.</p> <p>Eduskuntavaalit 14.4.2019</p> <p>Ei edellytä perustuslakivaliokunnan käsittelyä. Lakiin ei liity asetuksia eikä määräyksiä.</p>	

	Muun kuin henkilötiedon vapaata liikkuvuutta EU-alueella estävät lait, asetukset ja hallinnolliset käytännöt on oltava kumottu tai notifioitu komissiolle viimeistään 6/2021.
Päiväys	1.11.2018

Säädöshankepäätöksen käsittely	Osaston johtoryhmän puolto	9.11.2018
	Virkamiesjohtoryhmän puolto	15.11.2018
	Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	16.11.2018